

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	308
Land:	Syrien
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Rättchefens kommentar med anledning av säkerhetsläget i Syrien.
Udgivet:	7. december 2012
Optaget på baggrundsmaterialet:	21. december 2012

Rättschefens kommentar

med anledning av

säkerhetsläget i Syrien

Bakgrund

Eftersom sex månader förflutit sedan det rättsliga ställningstagandet om Syrien antogs av rättschefen föreligger anledning att på nytt kommentera säkerhetsläget i Syrien.

Säkerhetssituationen

Det totala antalet dödsoffer kan idag uppgå till cirka 42 000, varav en betydande andel civila. Långt fler ska ha "försvunnit", frihetsberövats, potentiellt dödats eller skadats. Oberoende bevakare har dokumenterat övergrepp utförda av aktörer på både regim- och rebellsidan. Antalet syriska flyktingar i de närmaste grannländerna och Nordafrika har passerat 480 000. Tiotusentals har också flytt till Europa. De internt fördrivna har sedan länge passerat 2,5 miljoner, men hundratusentals fler, sannolikt kring fyra miljoner, i Syrien är i behov av humanitärt bistånd för att överleva vintern.

Konflikten i Syrien fortsätter att ändra karaktär. Det finns dock idag inga tendenser till avmattning. Tvärtom talar mycket för ett tämligen utdraget scenario, där rebellernas slagkraft kontinuerligt stärks. Samtidigt naglar sig den syriska regimens välrustade elitförband, lojalistmiliser och säkerhetstjänster (med stöd av Iran/libanesiska Hizbollah och shiamiliser från Irak) fast i delar av Damaskus, centrala Syrien och alawitiska kärnområden i väster utan att ge upp ambitionen om luftherravälde över de områden rebeller uppger sig ha "befriat".

Utöver redan breddat och fördjupat regimförtryck mot oliktankande har 2012 års utveckling i Syrien inneburit ökad militarisering genom att regimen använder bl.a. flygvapen och klusterbomber mot fler bättre organiserade och bättre beväpnade rebeller, som numera har tillgång till värmesökande missiler som kan skjuta ned stridsflyg. Rebellernas missiler utgörs såväl av nylevererade raketer från gulfstater som äldre raketer man tillskansat i samband med övertag av en rad militärbaser runt om i landet. Till detta kommer att det allmänna säkerhetsläget försvårats genom ökande inslag av extremism och terrorism, inslag av sekteristiskt våld, riktade och urskillningslösa "massakrer".

Regeringskontrollen har minskat i många delar av landet - med utgångspunkt i Idlib, Aleppo och Deir ez-Zour, och i växande enklaver i Hama, Homs och Damaskus provinser efter intensiva strider. Under andra halvåret 2012 har dessa strider också omfattat övriga landsändar, inte minst de två mest befolkningstäta provinserna Aleppo och Damaskus, som under året även drabbats av allt djärvare bombattentat mot regimens hjärta. Liksom frekvent strid i bebyggelse, drabbas civila i alla dessa attentat, inte sällan värre än säkerhetsstyrkorna. I attentat utförda i den till övervägande delen drusiska och kristna sydöstra Damaskusförorten Jaramana den 28 november uppges de flesta av de 54 dödsoffer som krävts vara civila. I området, beläget inte långt från Damaskus internationella flygplats, längs vägen dit och i ett antal andra av Damaskus sydvästra och östra förstäder, pågår intensiva strider mellan regimstyrkor och tillströmmande rebeller. Regimen gör en massiv insats för att försöka säkerställa kontrollen över huvudstaden, samtidigt som dess militära flygfält och andra militärbaser i landet angrips av framryckande rebeller. Det finns en oro för att kemiska stridsmedel kan komma att användas i sammanhanget.

Även om säkerhetsläget varierar stort från exempelvis mycket instabila provinser som Damaskus jämfört med t.ex. Tartous vid västkusten, al-Hassakeh i nordost eller as-Suwaïda i sydost, vilka länge präglats av ett större lugn, kan ingen provins i Syrien idag sägas vara helt förskonad från våld. I kurddominerade områden i norra Syrien (delar av Aleppo, ar-Raqqa och al-Hassakeh), har regimstyrkor dragit sig tillbaka. Vakuemet har dock fyllts av kurdiska miliser, bland andra PKK-lieferade Democratic Union Party (PYD) och deras "Folkliga skyddskommittéer" (YPG). Dessa milisers samarbete med övriga ca 14 kurdiska organisationer under paraplyet Kurdish National Council präglas av friktioner. I bl.a. Ras al-Ain, al-Hassakeh har YPG drabbat samman med både kurdiska och arabiska rebellförband, såsom Jabhat al-Nusra (nedan). Samtidigt tränas syriska kurder hos kurdiska styrkor i norra Irak för att sedan kunna "skydda kurder" mot både al-Assadregimen och FSA.

Med etableringen av the National Coalition of the Syrian Revolution and Opposition Forces (Doha, 11 november) har fler betydande syriska oppositionsgrupper och -individer - även sådana som har reell förankring bland gräsrotterna i Syrien - påbörjat ett samarbete som kan leda till större legitimitet för tillskapandet av en alternativ syrisk övergångsregering.

Fortfarande talar dock lite för att National Coalition eller andra aktörer inom överskådlig tid kan lyckas regera eller tygla de många element som för väpnad kamp mot regimen al-Assad på marken i Syrien eftersom vissa av dessa är radikaliserade och präglade av hämndmentalitet och sektarism. De aktörer som hittills erhållit konkret militärt stöd från stater som Saudiarabien och Qatar är också fientligt inställda till väst.

Under paraplyet Free Syrian Army (FSA) och Revolutionary Military Councils (RMC) ingår flera olika koalitioner med många olika subgrupper, med varierande ideologier och slutmål för Syrien. Därtill kommer att långt ifrån alla väpnade grupper har inordnat sig under det (FSA) "Joint Military Command" i Idlib som National Coalition uppmanar folket att följa. Samtidigt tenderar de ofta än mer radikaliserade element som står utanför men ibland samarbetar med FSA också att bli fler, mer betydelsefulla och slagkraftiga, inte minst Jabhat al-Nusra och Ahrar ash-Sham, vilka ligger bakom många av rebellernas segrar i norr och öster samt massiva attentat i Damaskus och andra delar av landet. Jabhat al-Nusra har utfört en lång rad kraftfulla attentat varav flera som slagit hårt mot regimen militära styrkor och säkerhetstjänster men även medfört ett betydande antal civila dödsoffer. Organisationen har sedermera, främst under hösten 2012, blivit en av de snabbast växande jihadistgrupperna i Syrien. Källor vid fronterna i Syrien uppger att rekryteringstakten till Jabhat al-Nusra ökar. Också andra befintliga islamistgrupper tenderar att ansluta sig. Slagkraften har bl.a. visat sig i Dier ez-Zour, där man intagit flera militärbaser och olje- och gasfält, men även i Aleppo, Idlib, Damaskus, Homs, Latakia och Dara'a. Militära framgångar innebär tillgång till fler och tyngre vapen samt renommé. Liksom flera andra extremistgrupper, samlar Jabhat al-Nusra både syrier och utländska medborgare från bl.a. Afghanistan, Irak, Libanon, Libyen, Pakistan, Saudiarabien, Turkmenistan och västländer, varav vissa som tagit med sig al-Qaidas metodik och inställning till fiender. Utländska stridande, av en rad olika nationaliteter, med olika bevekelsegrunder för att befinna sig i Syrien, återfinns också i andra mer eller mindre radikala rebellförband.

Risken för spridning till grannländerna Libanon, Irak, Israel, Jordanien och Turkiet har i viss mån redan materialiserats genom gränsöverskridande väpnade skärmytslingar och ett stort flöde av både flyktingar ut och väpnade element in över Syriens gränser.

Samtidigt kan eventuellt begynnande "slutspel" för regimen bara vara början på en fas där, om regimen imploderar, uppgörelserna mellan rebellgrupper med olika mål för Syrien eskalerar samtidigt som snaran dras åt kring regimlojala element eller människor som helt enkelt inte tagit ställning mot regimen al-Assad.

I sammanhanget lär såväl den civila sunnimuslimska majoritetsbefolkningen (inklusive splittrade kurder och palestinier) som landets många religiösa minoriteter (bl.a. alawiter, syrianer/assyrier, armenier, druser, ismailiter och yezidier) även fortsatt att klämmas åt från flera olika håll oavsett om man varit aktivt "för" eller "emot" den alawitdominerade regimen al-Assad. Det

lär dröja innan stabilitet och trygghet för den civila majoriteten och trängda minoriteter infinner sig i Syrien.

Bedömning

Inledningsvis erinras om att Migrationsverket, vid prövning av de individuella skyddsskäl som anförs, först har att pröva om den sökande är flykting. Mot bakgrund av konfliktens nuvarande karaktär ska här beaktas att det förekommer fall där individuella skäl mot såväl regimlojala som regimfientliga eller andra icke-statliga aktörer möter kriterierna för flykting enligt 4 kap. 1 § eller alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen, varvid utgångspunkten då är att permanent uppehållstillstånd beviljas. Samtidigt ska eventuellt uteslutande från att anses som flykting eller alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2b- 2c §§ utlänningslagen beaktas i varje enskilt ärende.

I de rättsliga ställningstagande som antogs den 15 juni 2012 ((RCI 14/2012)) anges att den rådande situationen av generellt våld i Syrien medför att kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § 1. första ledet utlänningslagen i allmänhet får bedömas vara uppfyllda.

Det finns ingen anledning att göra någon annan bedömning av nu aktuell landinformation eftersom säkerhetssituationen alltjämt är extremt allvarlig och civilbefolkningen drabbas i stor omfattning.

Trots att det ännu inte finns tecken på avmattning och det finns påtaglig risk för ett utdraget scenario, är det alltjämt svårt att närmare uttala sig om konfliktens fortsatta utveckling på längre sikt. Det finns därför i dagsläget ingen anledning att ändra bedömningen att de uppehållstillstånd som beviljas på grund av det rådande säkerhetsläget i sig i normalfallet ska vara tidsbegränsade till tre år.

Utvecklingen av konflikten kommer även fortsatt att bevakas noga.

Fredrik Beijer
Tf. rättschef